

205. KRĘPEĆ Jan, ur. 4 kwietnia 1893 roku w Podlesiu. Wykształcenie wyższe rolnicze. Właściciel majątku Podlesie w gminie Rogowo w pow. rypińskim o powierzchni 539 ha¹.

W 1916 r. przesował koło Polskiej Macierzy Szkolnej w gminie Gójsk. W lipcu 1920 r. był w składzie Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa na powiat rypiński. Przychylna, w porównaniu z niektórymi innymi folwarkami na ziemi dobrzyńskiej, służba dworska uratowała go przed rozstrzelaniem przez sowietów. Potem był obecny przy wielu przedsięwzięciach społeczno-gospodarczych powiatu rypińskiego, m. in. na okoliczność otwarcia w Rypinie w dniu 14 kwietnia 1923 r. szpitala powiatowego ułożył pochwalny poemat, opublikowany w dodatku do lokalnej gazety². W 1927 roku wszedł w skład Zarządu Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”³ w Sierpcu⁴.

Aresztowany prewencyjnie w dniu 06-04-1940 r. w ramach akcji wymierzonej przeciwko inteligencji polskiej; osadzony w obozie przejściowym w Działdowie (Durchgangslager Soldau), a następnie przeniesiony 18-04-1940 r. do KL Dachau, a 25-05-1940 r. do KL Mauthausen, gdzie zmarł 20-11-1941 r.”⁵, ⁶.

Nota biograficzna sporządzona na podstawie danych pozyskanych z następujących źródeł:

1.

Dane osobowe⁷

Nazwisko: **Krępeć** [inne wersje: **Krepec** ; **Krępec**], mię: **Jan** [inne wersje: **Johann**], płeć: **mężczyzna**, data urodzenia: **1893-04-04**, miejsce urodzenia: **Podlesie**, miejsce zamieszkania: **Podlesie**, pow. **Sierpc**, wykształcenie: **wyższe**, szkoła: **Uniwersytet Jagielloński**; miejscowość szkoły: **Kraków**, zawód: **ziemianin** [inne wersje: **inżynier**], miejsce pracy (zakład): **własny**

¹ Ukończył Uniwersytet Jagielloński Wydział rolniczy Gałkowski p. Ziemianie i ich własność w Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1918-1947, Rypin 1999. s. 250.

² Mirosław Krajewski, Nowy słownik biograficzny ziemi dobrzyńskiej, t. 1-2, Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe, Rypin 2014, t. 1 s. 521-522. <http://kpbc.ukw.edu.pl/dlibra/publication?id=195424&from=pubindex&dirids=1&tab=1&lp=8293>

³ Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” było jedną z pierwszych organizacji sportowych na terenie powiatu sierpeckiego założoną po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Sierpeckiego „Sokoła” powołano do życia w 1921 roku (po krótkiej przerwie w działalności, reaktywowano go w 1925 r.) i stał się on najistotniejszą podwaliną kultury fizycznej miasta Sierpc w dwudziestym stuleciu. <https://starysierpc.wordpress.com>

⁴ Krzysztof Stręciwilk, 80 lat sierpeckiego klubu sportowego 1926-2006, Wyd. Miejska Biblioteka Publiczna Sierpc 2006, s. 15.

⁵ Tajna Policja Państwowa. Oddział w Ciechanowie/Płocku 1939-1945 [Geheime Staatspolizei. Staatspolizei-stelle Zichenau/Schröttersburg]. Akta spraw dochodzeniowo-śledczych, Tytuł: Akten der Geheimen Staats-polizei. Staatspolizei(leit)stelle Zichenau über Krempetz Johann, geb. 14.4.1893 Data początkowa 1910, data końcowa 1942 tom 1 liczba kart 22, sygnatura IPN GK 629/2235, Sygnatura dawna (poprzednich archiwów): 521/2235, 148/2235, Miejsce przechowywania: Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie.

⁶ Polacy, Żydzi, Niemcy Ziemi Sierpeckiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej, Praca zbiorowa: Dariusz Lazarowski, Anna Stręciwilk, Krzysztof Stręciwilk, Elżbieta Żendarska, Wydawca: Społeczny Komitet Renowacji Miejsca Pamięci Narodowej w Sierpcu, ul. Wojska Polskiego 28a, Sierpc 2022 rok, s. 377-378.

⁷ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, osoba wyszukiwana Krępeć, L.p. 3 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

majątek ziemski, miejsce pracy: **Podlesie**, działalność społeczna: **prezes Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Gójsku**, data śmierci: **1941-11-20**

Informacje o prześladowaniach:

Uwięzienie: **zginął**, rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Dachau LUB Mauthausen**, miejsce końca: **Dachau lub Mauthausen**.

Rodzaj uwięzienia, **obóz przesiedleńczy**: data zatrzymania: **1940-04**, miejsce osadzenia: **Działdowo**: okoliczności zatrzymania: **Zatrzymany z grupą ziemian**.

Źródło: Piotr Gałkowski, Ziemianie i ich własność w Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1918-1947, Rypin 1994.

Informacje o prześladowaniach:

Uwięzienie: **zginął**, rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Mauthausen**, data śmierci: **1941-11-20**.

Źródło: KZ-Gedenkstätte Mauthausen

Informacje o prześladowaniach:

cywilna ofiara wojny, sprawca: Niemcy, okoliczności śmierci: Aresztowany przez Niemców 5.IV.1940 r. w czasie trwania akcji likwidacji inteligencji na terenie powiatu sierpeckiego. Zamordowany przez Niemców w obozie koncentracyjnym (Dachau lub Mauthausen).

Źródło: Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, IPN GK 162/390

2.

Piotr Gałkowski i Roman Piotrowski w „Niepełnym wykazie osób z okolic Rogowa zamordowanych przez Niemców w okresie okupacji (1939-1945)”⁸ podają poniższą notę biograficzną Jana Krępeć:

Krępeć Jan, właściciel majątku podlesie. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1916 roku był prezesem Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Gójsku. Aresztowany 10 kwietnia 1940 roku, razem z innymi ziemianami z powiatu, prawdopodobnie przewieziony do obozu przejściowego w Działdowie, a następnie do innego obozu. Zmarł w Mauthausen lub Dachau” – na podstawie: P. Gałkowski, Ziemianie i ich własność w Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1918-1947, Rypin 1999.; K. Jasiewicz, Lista strat ziemiaństwa polskiego 1939-1956, Warszawa 1996, s. 533, T Świecki, F Wybult, Mazowsze płockiew czasach wojny światowej i powstania państwa polskiego, Toruń 1932, s. 139, 162.

3.

Identyczną notę biograficzną prezentuje Andrzej Szalkowski i Piotr Gałkowski⁹

⁸ P. Gałkowski, R. Piotrowski, Rogowo i okolice, Rypin-Rogowo 2000, s. 284.

⁹ A. Szalkowski, P. Gałkowski, Zbrodnie niemieckie na Ziemi Dobrzyńskiej (byłe powiaty Lipno i Rypin) w latach 1939-1945, Rypin 2019, s. 630, na podstawie: P. Gałkowski, Ziemianie i ich własność w Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1918-1947, Rypin 1999.; K. Jasiewicz, Lista strat ziemiaństwa polskiego 1939-1956, Warszawa 1996, s. 533,

4. Mirosław Krajewski w „Nowym słowniku biograficznym ziemi dobrzyńskiej” . T. 1, A-Ł Jak podaje Mirosław Krajewski: Krępeć Jan zmarł po 10 IV 1940r. w Mauthausen lub Dachau), ziemianin, ofiara zbrodni niemieckich¹⁰.

KRĘPEĆ JAN (†po 10 IV 1940 r. w Mauthausen lub Dachau), ziemianin, ofiara zbrodni niemieckich

Był właścicielem majątku Podlesie w gminie Rogowo w pow. rypińskim o powierzchni 539 ha. Ukończył Uniwersytet Jagielloński. W 1916 r. prezesował kołu Polskiej Macierzy Szkolnej w gminie Gójsk. W lipcu 1920 r. był w składzie Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa na powiat rypiński. Przychylna, w porównaniu z niektórymi innymi folwarkami na ziemi dobrzyńskiej, służba dworska uratowała go przed rozstrzelaniem przez sowietów.

Potem był obecny przy wielu przedsięwzięciach społeczno-gospodarczych powiatu rypińskiego, m. in. na okoliczność otwarcia w Rypinie w dniu 14 kwietnia 1923 r. szpitala powiatowego ułożył pochwalny poemat, opublikowany w dodatku do lokalnej gazety.

W dniu 10 kwietnia 1940 r. został aresztowany wraz z grupą innych ziemian pow. lipnowskiego. Najpierw więziony w obozie w Działdowie, następnie w Dachau lub Mauthausen, gdzie został zamęczony.

Gałkowski-Piotrowski, *Rogowo*, s. 284; Gazeta Urzędowa Wydziału Powiatowego Powiatu Rypińskiego 1923, nr 12, z 1 VII (dodatek do numeru); Jasiewicz, *Lista*, s. 533, Krajewski, *Rypin. Monografia*, wyd. 2, s. 104; Krajewski, *W cieniu czerwonej gwiazdy*, s. 95; Piotrowski, *Słownik*, s. 146; *Rypin między wojnami*, s. 73, 97; Świecki-Wybułt, *Mazowsze*, s. 139, 162; Wasiaś, *Właściciele*, s. 4, *Ziemianie dobrzyńscy*, s. 380.

¹⁰ Mirosław Krajewski, Nowy słownik biograficzny ziemi dobrzyńskiej, Dobrzyńskie Towarzystwo Naukowe & Mirosław Krajewski, Rypin 2014 r. T. 1 lit A-Ł, s. 521-522, Źródło: Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa, bezpośredni link do publikacji: <https://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/195425/edition/200146>

5. Na podstawie inwentarza publicznego Instytutu Pamięci Narodowej Czytamy zawierającego krótką notatkę z akt dochodzeniowo śledczych czytamy ¹¹: „

Akten der Geheimen Staatspolizei. Staatspolizei(leit)stelle Zichenau über Krempetz Johann, geb. 14.4.1893 [Akta w sprawie: Jan Krempetz / Krępeć, ur. 14-04-1893 r.; aresztowany przewencyjnie w dniu 06-04-1940 r. w ramach akcji wymierzonej przeciwko inteligencji polskiej; osadzony w obozie przejściowym w Działdowie (Durchgangslager Soldau), a następnie przeniesiony 18-04-1940 r. do KL Dachau, a 25-05-1940 r. do KL Mauthausen, gdzie zmarł 20-11-1941 r.]

INWENTARZ
ARCHIWALNY IPN

IPN GK 629/2235

AKTOWÓRCA

Zespół/Zbiór:

Tajna Policja Państwowa. Oddział w Ciechanowie/Płocku 1939-1945

Seria:

Akta spraw dochodzeniowo-śledczych

INFORMACJE IDENTYFIKUJĄCE

Sygnatura IPN: IPN GK 629/2235

Dawna sygnatura: 521/2235, 148/2235

OPIS ZAWARTOŚCI

Tytuł:

Akten der Geheimen Staatspolizei. Staatspolizei(leit)stelle Zichenau über Krempetz Johann, geb. 14.4.1893 [Akta w sprawie: Jan Krempetz / Krępeć, ur. 14-04-1893 r.; aresztowany przewencyjnie w dniu 06-04-1940 r. w ramach akcji wymierzonej przeciwko inteligencji polskiej; osadzony w obozie przejściowym w Działdowie (Durchgangslager Soldau), a następnie przeniesiony 18-04-1940 r. do KL Dachau, a 25-05-1940 r. do KL Mauthausen, gdzie zmarł 20-11-1941 r.]

DATY WYTWORZENIA DOKUMENTÓW

Data początkowa: 1940

Data końcowa: 1942

OPIS ZEWNĘTRZNY

Forma fizyczna: Dokumentacja aktowa

Liczba tomów: 1

Liczba kart: 22

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

Nazwa archiwum:

Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie

¹¹ Bezpośredni link do dokumentu: <https://inwentarz.ipn.gov.pl/node/5250466>

6. Według wspomnień nauczyciela z Gójska, Stanisława Szatkowskiego ¹²,

(...) „W kwietniu 1940 roku zostałem po raz drugi aresztowany i przetransportowany do Mauthausen, razem z kolegami Puszewskim, Krępeciem i wielu innymi (...)”.

Dzięki spisanyom wspomnieniom Stanisława Szatkowskiego wiemy, że Krępeć Jan umiera w KL Mauthausen **na skutek wycieńczenia i głodu** ¹³.

25 lipca 1944r. był dniem wielkiej żałoby. Setki naszych kolegów zostało razem z esesmanami pogrzebanych w bunkrach-schronach. Lager "Linz I" został całkowicie zniesiony z powierzchni, gdyż był pobudowany na terenie fabrycznym (Stahlbau - fabryka czołgów) i obstawiony artykułami palnymi. Resztki niedobitków z tego obozu przybyły do nas, a między nimi kolega Miąskiewicz z pow. plockiego. Był on u nas, poza paroma Niemcami i Czechami, najstarszym "Schutzhaflingiem" z Mauthausen. Miał on numer 349, dożył wolności. On opowiadał mi o śmierci św. p. Wacława Puszewskiego, o inwalidztwie kolegi Olańskiego z Zawidza (amputacja nogi), przetransportowanego do Dachau i o wielu innych. Sposób wykańczania tu ludzi był podobny do wyżej opisanego na Bobrku. Puszewski (nauczyciel z Gójska) zginął na skutek wycieńczenia i głodu, a razem z nim Jan Krępeć z Podlesia i wielu innych.

7. Skany dokumentów obozu koncentracyjnego KL Dachau odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives ¹⁴ osoba poszukiwana Krepec Johann ¹⁵.

KREPEC	JOHANN		Podlesie	04/14/1893	
--------	--------	--	----------	------------	--

¹² Stanisław Szatkowski, Moja droga krzyżowa, http://www.sierpc.com.pl/czytelnia/szatkowski/droga_krzyzowa.html

¹³ Szatkowski Janusz, Okupacyjna droga mojego ojca Stanisława Szatkowskiego, Notatki Płockie 1999r. 44/2-179, s. 37. (Na podstawie rękopisu Stanisława Szatkowskiego, sporządzonego w Gójsku w dniu 12 grudnia 1945 r.)

¹⁴ Arolsen Archiwum to Międzynarodowe Centrum Badań Prześladowań Nazistowskich i jednocześnie największe archiwum dokumentów dotyczących ofiar i Ocalonych. Zbiory zawierają informacje o 17,5 mln osób i są wpisane na listę dziedzictwa UNESCO „Pamięć Świata”. Przez wiele lat głównym zadaniem Arolsen Archives, instytucji, założonej w 1948 roku przez aliantów pod nazwą International Tracing Service (Międzynarodowa Służba Poszukiwań), było poszukiwanie i dokumentowanie losów ofiar prześladowań nazistowskich.

¹⁵ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/>. Osoba poszukiwana: Krepec Johann, Bezpośredni link do dokumentów: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/130430090?s=04%2F14%2F1893&t=532942&p=7>

Wykaz przybyłych więźniów do KL Dachau
data utworzenia dokumentu 1940-04-04 - 1940-05-06

Gef.Nr	Zug.Dat.	Name, Vorname	Act	Gef.Bug	Gef. Ort	Staatsangeh.	Beruf	Wohnort u. Straße
V4791	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Kopaszyn	2	Landwirt	Kopaszyn
V4792	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Olszyna	2	Landwirt	Olszyna
V4793	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski, Wschodnia 1
V4794	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski, Wschodnia 1
V4795	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4796	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4797	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4798	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4799	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4800	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4801	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4802	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4803	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4804	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4805	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4806	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4807	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4808	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4809	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4810	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4811	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4812	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4813	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4814	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4815	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4816	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4817	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4818	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4819	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski
V4820	19.4.40	Podgórski Jan	14	14.4.40	Podgórski	2	Landwirt	Podgórski

DocID: 130430090

Gef.Nr	Zug.Dat.	Name, Vorname	Act	Gef.Bug	Gef. Ort
V4180	19.4.40	Krepec Jan	14	14.4.40	Podlesie

Gef.Nr	Zug.Dat.	Name, Vorname	Act	Gef.Bug	Gef. Ort
V4180	19.4.40	Krepec Jan	14	14.4.40	Podlesie

Gef.Nr	Zug.Dat.	Name, Vorname	Act	Gef.Bug	Gef. Ort
V4180	19.4.40	Krepec Jan	14	14.4.40	Podlesie

8. Skany dokumentów obozu koncentracyjnego KL Dachau odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives ¹⁶ osoba poszukiwana Krępeć Jan ¹⁷.

KREPEC	Jan			04/14/1893	4180
--------	-----	--	--	------------	------

Krepec	4180	Sch.
Jan		14.4.93
Landwirt	Podlesie	
19. April 1940	Podlesie	
25. Mai 1940	v. 2 K. Kath. Pol.	
M. G.		

DocID: 10686892 (Jan KREPEC)

¹⁶ Arolsen Archivist to Międzynarodowe Centrum Badań Prześladowań Nazistowskich i jednocześnie największe archiwum dokumentów dotyczących ofiar i Ocalonych. Zbiory zawierają informacje o 17,5 mln osób i są wpisane na listę dziedzictwa UNESCO „Pamięć Świata”. Przez wiele lat głównym zadaniem Arolsen Archives, instytucji, założonej w 1948 roku przez aliantów pod nazwą International Tracing Service (Międzynarodowa Służba Poszukiwań), było poszukiwanie i dokumentowanie losów ofiar prześladowań nazistowskich.

¹⁷ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/>. Osoba poszukiwana: Krępeć Jan, Bezpośredni link do dokumentów: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/10686892?s=krępeć%20jan&t=2114467&p=0>

L. 180	Sh.						
				25. Mai 1940			
				Jan			
				14. 4. 93			
				Podlesze			
				19. 4. 40.			

DocID: 128667742 (Jan KREPEC)